

OBEC GREGOROVCE

PLÁN HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE

Október 2007

1 VYMEDZENIE ÚZEMIA

Územie obce Gregorovce leží v centrálnej časti Šariša, v juhovýchodnej časti Spišsko – šarišského medzihoria. Podľa administratívneho členenia patrí do Prešovského kraja a okresu Prešov.

Rozloha katastra skúmaného územia je 984,25 ha, na základe čoho môžeme obec zaradiť medzi stredne veľké obce okresu Prešov.

Počet obyvateľov žijúcich na skúmanom území dosiahol v roku 2001 stav 766 obyvateľov, na základe čoho možno obec zaradiť k veľkým až stredne veľkým obciam okresu Prešov. Hustota obyvateľstva v roku 2003 dosiahla 81 obyvateľov / km².

Katastrálne územie má nepravidelný tvar, pretiahnutý v smere západ – východ, pričom vzdušná vzdialenosť medzi dvomi najvzdialenejšími bodmi katastra je 5,37 km, čo pri danej ploche katastra svedčí o jeho stredne veľkej excentricite. Najväčšiu nadmorskú výšku územia má hora Lysá stráž – 696 m. n. m., najmenšiu nadmorskú výšku má miesto, kde potok Dzikov opúšťa územie katastra - 280 m. n. m. Výškový rozdiel najvyššieho a najnižšieho bodu územia je 416 m. Nadmorská výška stredu obce je 326 m. n. m. Obec Gregorovce je hraničnou obcou okresu Prešov. Na východe hraničí na východe s obcami Terňa a Fintice a na juhu s mestom Veľký Šariš. všetky vyššie uvedené sídla patria administratívne do okresu Prešov. Na západe hraničí obec Gregorovce s obcou Šarišské Michaľany a na severe s obcami Uzovce a Hubošovce. Všetky vyššie spomenuté obce patria do okresu Sabinov. Poloha územia obce voči okolitým obciam je znázornená na mape 1.

Hydrogeograficky prináleží predmetné územie do povodia rieky Hornád. Odvodňuje ho sústava miestnych tokov, ktoré sa vlievajú do jeho ľavostranného prítoku Torysa Územie patrí do úmoria Čierneho mora.

Železničná trať obcou nevedie. Najbližšia železničná stanica je vo Veľkom Šariši – 5,0 km. Najbližšie letisko je v Košiciach – 54,1 km.

Okresné mesto Prešov je od stredu katastra vzdialené 9,9 km a mesto Sabinov 11,5 km.

2 FYZICKOGEOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA

2.1 Geologická stavba

Z geologického hľadiska je skúmané územie relatívne jednoduché. Najstaršími horninami, ktoré sú zastúpené na území katastra obce sú zlepenec s exotickým materiálom, ktoré boli vyformované v starších treťohorách - paleogéne. Patria do Magurskej jednotky centrálnokarpatského paleogénu a nachádzajú sa v severnej časti katastra.

V starších treťohorách sa začali formovať aj šambronské vrstvy, ktoré sú na území katastra obce zastúpené drobnorytmickým flyšom, ktorý je miestami prekrytý polohami polymiktných zlepenčov. Forma sa vyskytuje v strednej časti katastra.

Rozsiahle plochy v centrálnej časti katastra pokrývajú ílovce hutianskeho súvrstvia, ktorých modelovanie začalo rovnako v paleogéne.

Takmer celá južná časť katastra je pokrytá fluviálnymi a piesčitými štrkami.

Najmladšia geologická forma - fluviálne nivné sedimenty - je rozmiestnená pozdĺž vodných tokov. Jedná sa o usadeniny, ktoré miestne vodné toky transportovali z nižších polôh.

2.2 Vodstvo

2.2.1 Povrchové vody

Skúmané územie patrí do úmoria Čierneho mora a do povodia rieky Hornád. Odvodňuje ho sústava miestnych tokov, ktoré sa vlievajú do rieky Torysa, ľavostranného prítoku Hornádu. Najdlhšími vodnými tokmi na území Gregoroviec sú potoky Dzikov a Uzovský potok, nasleduje niekoľko ďalších vodných tokov lokálneho charakteru. Charakteristickým rysom všetkých tokov v povodí Torysy je nevyrovnanosť spádovej krivky, čo spolu s inými faktormi podmieňuje výraznú eróziu činnosť.

2.2.2 Podzemné vody

Základnou črtou hydrogeologických vlastností flyšových hornín paleogénu je dominantný význam puklinovej priepustnosti pri veľmi obmedzenom a celkom zanedbateľnom význame medzizrnovej priepustnosti. Obeh podzemnej vody sa tu sústreďuje predovšetkým do pripovrchovej zóny a z menšej časti do subvertikálnych puklinových zón. Hlavným, viackrát súvislým hydrogeologickým kolektorom, je tu pripovrchová zóna zvýšenej priepustnosti, zasahujúca od povrchu terénu do hĺbky niekoľko metrov až niekoľko málo

desiatok metrov (v skúmanom území najčastejšie do hĺbky okolo 20 – 40 m). Vyznačuje sa podstatne vyššou priepustnosťou oproti hlbším častiam horninového masívu v súvislosti s rozvoľnením hornín (druhotným rozpukáním, rozpojením puklín a zvetraním) pod vplyvom povrchových faktorov. Popri pásme povrchového rozpojenia možno k nej priradiť aj zvetralinový pokryv.

3 HISTORICKÝ PREHLAD

Gregorovce ležia v severovýchodnej časti Šarišskej vrchoviny, v údolí potoka Dzikov, vo výške okolo 320 m. Do roku 1948 mali úradný názov Gergel'ak. Kráľ Belo IV. si v roku 1248 privlastnil tri štvrtiny desiatku od miestnych farníkov, ktoré vtedy patrili jágerskému biskupovi, ako súčasť príjmov jeho panstva hradu Šariš. Štvrtina desiatku aj naďalej zostala miestnemu farárovi. Pri tejto príležitosti vznikla najstaršia správa o Gergel'aku, ktorý jestvoval už skôr.

V písomnostiach z 13. storočia sa táto dedina vyskytuje pod názvami Gregorfalva, Geregulfelde a zo 14.-16. storočia pod názvom Gergellaka. Je nepochybné, že základom názvu je osobné meno Gregor, ktorý bol prvým zemianskym vlastníkom vznikajúcej dediny. Slovenský názov Gergel'ak bol fonetickou úpravou maďarského názvu Gergellaka. Patrí do skupiny niekoľkých šarišských miestnych názvov odvodených od staršieho maďarského názvu. Tento nezvyčajný postup súvisel pravdepodobne s maďarským pôvodom spomínaného zemanu a maďarským obyvateľstvom, najmä Tekulovcami v blízkom okolí.

Gergel'ak ako zemianska dedina vznikol začiatkom 13. storočia. Spomínanému Gregorovi patrila dedina len krátko, lebo pred rokom 1248 pripadla kráľovi. Kráľ Ladislav IV. ju v roku 1278 daroval Petrovi a Alexandrovi, synom Michala z Miškovca, ktorí sa tu usadili a ich potomkovia názov Gergel'aka používali v 14.-16. storočí v prídomku. Gergel'ak vtedy patrilo miestnym zemanom a v 16. storočí aj mestu Prešov.

Z uvedenej listiny z roku 1248 vyplýva predpoklad o tunajšom kostole a miestnom farárovi. Gergel'acký kostol a farnosť dokázateľne jestvovali v 14.-16. storočí. V roku 1427 boli tunajšie sedliacke domácnosti okrem richtárovej zdanené od 8 port, takže Gergel'ak bol malou dedinou. Do polovice 16. storočia vzrástol počet sedliakov a rozsah nimi obhospodarovaných pozemkov. Dokazuje to ich zdanenie v roku 1548 od 14 port. V druhej polovici 16. storočia sedliakom zabrali časť pozemkov, lebo v rokoch 1567 a 1588 boli zdanení od 9, resp. 5 a pol porty, pričom v roku 1567 hospodáril 19 domácností na polovičných usadlostiach. V uvedených rokoch tu žilo 5, 9 a 7 želiarskych domácností. V roku 1600 základ sídliska tvorilo 26 obývaných poddanských domov. Bola tu aj kúria zemanov, kostol, škola a fara.

Koncom 16. storočia bol Gergel'ak stredne veľkou dedinou. Okrem poddaných tu žili aj zemanovia a osadenstvo fary. Pri Gergel'aku jestvovali osady Sedrakfelde a Steflaka.

4 SOCIOEKONOMICKÁ CHARAKTERISTIKA

4.1 Obyvateľstvo

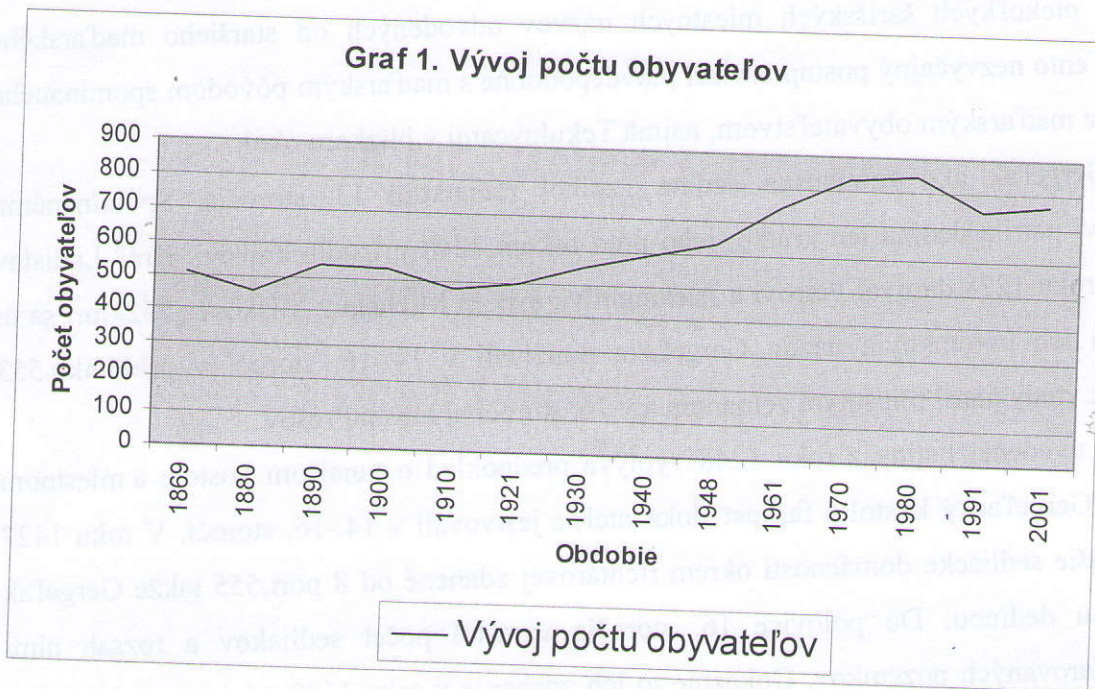
4.1.1 Vývoj počtu obyvateľov

Vývoj počtu obyvateľov dokumentuje tabuľka 1 a graf 1.

Vývoj počtu obyvateľov

Tabuľka 1.

Rok	Počet obyvateľov	Rok	Počet obyvateľov
1869	512	1940	594
1880	454	1948	632
1890	538	1961	746
1900	532	1970	835
1910	480	1980	849
1921	500	1991	745
1930	548	2001	766

Vývoj počtu obyvateľov bol v histórii ovplyvňovaný predovšetkým meniacimi sa spoločenskými a hospodárskymi pomermi. Pri prvom oficiálnom sčítaní obyvateľstva na skúmanom území v roku 1869 žilo v obci 512 obyvateľov. V nasledujúcich desaťročiach sa počet obyvateľov obce výraznejšie nezmenil. Tento trend trval až do roku 1921, kedy mala obec 500 obyvateľov. Stav obyvateľstva prekvapivo nebol ovplyvnený viacerými faktormi, ktoré sužovali vtedajšiu dobu, ako napríklad vystáhovalstvo za prácou, epidémie, vysoká úmrtnosť a iné. Ani Prvá svetová vojna výrazne nepoznamenala stav obyvateľstva v obci, čoho dôkazom je stagnácia počtu obyvateľov aj vo vojnovom období. V roku 1930 počet obyvateľov vzrástol na 548. Do roku 1948 sa počet obyvateľstva i napriek Druhej svetovej

vojne opäť zvýšil (632). V ďalších desaťročiach vývoj počtu obyvateľov pokračoval v nastúpenom trende zvyšovania (1961 - 746 obyvateľov, 1970 – 835 obyvateľov a 1980 – 849 obyvateľov), no v nasledujúcom decéniu došlo k miernemu poklesu, keď v roku 1991 mala obec 745 obyvateľov. V poslednom desaťročí počet obyvateľstva mierne vzrástol na 766..

4.1.2 Pohyb obyvateľstva

Počet obyvateľov je nestály ukazovateľ, závislý od prirodzeného i mechanického pohybu obyvateľstva. V týchto pohyboch sa odráža viacero faktorov, ako veková štruktúra obyvateľstva, jeho zdravotný stav a sobášnosť, momentálna ekonomická situácia a s ňou spojené pracovné príležitosti, vybavenosť obce, podmienky pre bývanie a mnoho ďalších faktorov.

Prirodzený i mechanický pohyb obyvateľstva v obci som vyhodnotil podľa údajov za obdobie 2002 – 2006 v tabuľke 2. Všetky nižšie uvedené štatistické údaje sú vzťahované k dátumom 31. 12. predmetných rokov.

Prirodzený pohyb obyvateľstva

Tabuľka 2

Rok	Živonarodení	Zomrelí	Prir. prírastok
2002	7	11	-4
2003	7	7	0
2004	10	5	5
2005	13	9	4
2006	5	8	-3

Z uvedeného vyplýva, že vývoj prirodzeného prírastku nie je lineárny, ale má oscilujúcu tendenciu. Počas posledných piatich rokov v dvoch prípadoch nadobudol kladnú hodnotu (jednalo sa o prirodzený prírastok), v dvoch prípadoch nadobudol zápornú hodnotu (jednalo sa o prirodzený úbytok) a v jednom prípade bol počet obyvateľov na konci roka rovnaký ako na jeho začiatku. Najväčšiu hodnotu prirodzený prírastok nadobudol v rokoch 2004 a 2005. Priemerný ročný prirodzený prírastok za obdobie 2000 – 2004 dosiahol hodnotu 0 obyvateľov.

Mechanický pohyb obyvateľstva

Tabuľka 3

Rok	Prist'ahovaní	Odst'ahovaní	Mech. prírastok
2002	30	18	12
2003	20	8	12
2004	17	15	2
2005	29	16	13
2006	15	21	-6

Mechanický prírastok je počas posledných piatich rokov v obci Gregorovce priaznivý, nakoľko v rokoch 2002 až 2005 bola jeho hodnota kladná (jednalo sa o mechanický prírastok), a len v roku 2006 bola jeho hodnota záporná (išlo o mechanický úbytok). Maximum počas sledovaného obdobia dosiahol mechanický prírastok v roku 2005 – 13 obyvateľov. Priemerný mechanický prírastok za sledované obdobie boli 6 obyvateľa.

Celkový pohyb obyvateľstva

Tabuľka 4

Rok	Prir. prírastok	Mech. prírastok	Celk. prírastok
2002	-4	12	8
2003	0	12	12
2004	5	2	7
2005	4	13	17
2006	-3	-6	-9

Na základe údajov z tabuľky 4 možno vyvodit' záver, že demografický vývoj obce Gregorovce bol v priebehu posledných piatich rokov priaznivý, nakoľko len v roku 2006 bol počet obyvateľov na konci roka nižší, ako na jeho začiatku. V rokoch 2002 - 2005 nadobudol celkový prírastok kladné hodnoty, čo radí obec Gregorovce medzi demograficky progresívne obce. Priemerný celkový prírastok obce Gregorovce za obdobie rokov 2002 – 2006 dosahuje z hľadiska rozvoja obce pozitívnu hodnotu 7 obyvateľov.

Ak by hodnota celkového prírastku zostala v nasledujúcich rokoch nezmenená, v roku 2007 by mala obec Gregorovce 791 obyvateľov, v roku 2010 by mala 812 obyvateľov, v roku 2015 by mala 847 obyvateľov a v roku 2020 by mala obec 882 obyvateľov.

4.1.3 Štruktúra obyvateľstva podľa veku a pohlavia

Podľa výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001 žilo v roku 2001 v Gregorovciach 766 obyvateľov, z toho 390 žien (50,9 %). V predproduktívnom veku (0-14 rokov) bolo 168 obyvateľov – 22,0 % (77 žien – 45,8 %), v produktívnom veku (15-54 rokov ženy a 15-59 rokov muži) bolo 422 obyvateľov – 55,1 % (197 žien – 46,7 %) a v poproduktívnom veku (nad hranicou produktívneho veku) bolo 176 obyvateľov – 23,0 % (116 žien – 65,9 %). Podrobnejšiu vekovú štruktúru prezentuje veková pyramída (graf 2) zostrojená podľa výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001.

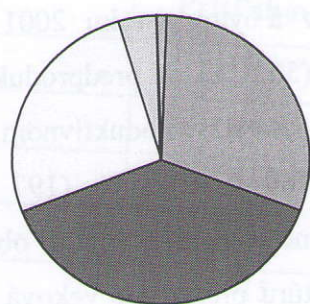
Z grafu 2 možno usúdiť, že demografický vývoj obce Gregorovce je priaznivý, čo v budúcnosti môže mať za následok rast života v obci.

4.1.4 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti a vzdelania

V roku 2001 sa prihlásilo 757 obyvateľov obce Gregorovce (98,7 %) k slovenskej národnosti, po 2 obyvatelia (0,3 %) k rusínskej, českej a ruskej národnosti a 1 obyvateľ (0,1 %) sa prihlásil k poľskej národnosti. 2 obyvatelia (0,3 %) národnosť neuviedli.

V roku 2001 žilo na území obce 595 obyvateľov starších ako 16 rokov. Z nich 179 (30,1 %) uvádza najvyšší stupeň dosiahnutého vzdelania základné, 227 obyvateľov (38,2 %) stredné bez maturity, 158 obyvateľov (26,6 %) stredné s maturitou a 24 obyvateľov (4,0 %) uvádza ukončené vysokoškolské vzdelanie. 1 obyvateľ (0,2 %) bol bez vzdelania a 6 obyvatelia (1,0 %) vzdelanie neuviedli. Štruktúra obyvateľstva podľa vzdelania v roku 2001 je znázornená v grafe 3.

Graf 3. Bývajúce obyvateľstvo podľa najvyššieho dosiahnutého stupňa vzdelania

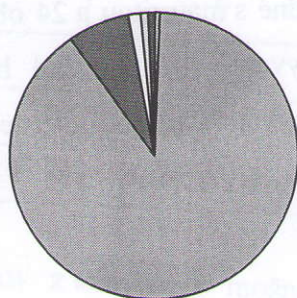

- Základné
- Stredné bez maturity
- Stredné s maturitou
- Vysokoškolské
- Bez vzdelania
- Neuvedené

4.1.5 Konfesionálna štruktúra obyvateľstva

V roku 2001 sa v obci Gregorovce hlásilo k rímskokatolíckemu vierovyznaniu 685 obyvateľov (89,5 %), 53 obyvateľ (6,9 %) k evanjelickej cirkvi augsburského vyznania, 12 obyvateľia (1,6 %) ku gréckokatolíckemu vyznaniu a 6 obyvateľia (0,8 %) k pravoslávnomu vyznaniu. 5 obyvateľia (0,7 %) boli bez vyznania a 5 obyvateľia (0,7 %) vyznanie neuviedli. Konfesionálnu štruktúru obyvateľstva obce Gregorovce dokumentuje graf 4.

Graf 4. Bývajúce obyvateľstvo podľa vyznania

- Rímskokatolícke
- Evanjelické a. v.
- Gréckokatolícke
- Pravoslávna cirkev
- Bez vyznania
- Nezistené

4.1.6 Ekonomická štruktúra obyvateľstva

V roku 2001 bolo v obci 352 ekonomicky aktívnych obyvateľov (83,4 % obyvateľov v produktívnom veku). 104 z nich (29,5 %) bolo zamestnaných v priemysle, 43 (12,2 %) v obchodnej sfére, 21 (6,0 %) v stavebníctve a 20 (5,7 %) v školstve. Ostatní (105 – 29,8 %) boli zamestnaní v iných odvetviach a 59 (16,8 %) odvetvie neuviedli.

4.2 Bývanie

V roku 2001 stálo v Gregorovciach 202 budov, z toho 201 domov. 200 domov bolo rodinných a 1 dom bol bytový. 179 z nich (89,0 %) bolo trvale obývaných, pričom 178 trvale obývaných rodinných domov bolo vo vlastníctve fyzických osôb a 1 rodinný dom bol vo vlastníctve ostatných osôb. 178 rodinných domov a bytový dom boli nízkopodlažné (1-2 nadzemné podlažia) a 1 rodinný dom bol s 3-4 nadzemnými podlažiami. 21 domov bolo neobývaných, pričom 10 z nich (47,6 %) bolo určených na rekreáciu. Priemerný vek domu v Gregorovciach bol 37 rokov. 158 trvalo obývaných bytov (86,8 %) je postavených z tehál, resp z kameňa a 10 (5,5 %) je postavených z nepálených tehál. V 14 prípadoch (7,7 %) majiteľ stavebný materiál neuviedol. 55 domov (30,2 %) je 5 a viacizbových, 51 (28,0 %) je trojizbových, 48 (23,4 %) je štvorizbových, 24 (13,2 %) je dvojizbových a 4 domy (2,2 %) sú jednoizbové.

4.3 Socioekonomické aktivity obyvateľstva

Obec Gregorovce poskytovala k 1.6.2007 40 pracovných príležitostí.

4.3.1 Vývoj a štruktúra podnikateľských subjektov

V obci boli k 1.6.2007 evidované 3 podnikateľské subjekty, ktoré zamestnávali 25 zamestnancov. Ich štruktúra je znázornená v tabuľke 5

Štruktúra podnikateľských subjektov

Tabuľka 5

P.č.	Názov firmy	Predmet podnikania	Počet zamestnancov
1.	Elektroplast	Spracovanie plastov	30
2.	COOP Jednota	Predaj potravín	2
3.	Novavia	Porez dr.hmoty,výr.plasty	3
4.	Nová výstavba	Stavebníctvo	6
5.	KOVMARK	Zámočníctvo, služby	7
6.	Marián Molčan	Stavebníctvo	4
7	Kvetinárstvo	Predaj kvetov ...	1

4.3.2 Priemysel

Priemyselné odvetvia sú na území obce zastúpené firmou Elektroplast, ktorá k 1.6.2007 zamestnávala 22 zamestnancov. Predmetom podnikateľskej činnosti firmy bolo spracovanie plastov.

4.3.3 Poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo

Na území obce k 1.10.2007 pôsobia súkromno-hospodáriaci roľníci: Poľno-Čergov, Interfarm, A-REGO, Agrowest, Agrolent, Adrián Miženčík. V minulosti bolo najväčším poľnohospodárskym subjektom PD Gregorovce, ktoré vzniklo v roku 1957 a v roku 1998 zaniklo. Po roku 1989 prešla časť pôdy do súkromného vlastníctva. Obec vlastní poľnohospodársku pôdu.

4.3.4 Administratíva a štátna správa

V administratíve a štátnej správe je na území obce zamestnaných 5 obyvateľov.

4.3.5 Služby

Služby boli k 1.10.2007 na území obce zastúpené 1 prevádzkami:

- COOP Jednota Prešov, ktorá zamestnáva 3 zamestnancov,
- reštaurácia Boudica, ktorá zamestnáva 3 zamestnancov,
- Železiarstvo, rozličný tovar – zamestnáva 1 zamestnanca

4.3.6 Doprava a spoje

V doprave sa na území Gregoroviec k 1.10.2007 neprezentoval nikto.

4.3.7 Ostatné socioekonomické aktivity

Patria sem sezónne práce. Obec nezamestnáva žiadneho sezónneho zamestnanca.

4.4 Infraštruktúra

4.4.1 Cestná sieť

Celková dĺžka cestnej siete v katastri obci je 6 200 m, pričom 2 700 m je miestnych komunikácií a 3 500 m tvorí štátna cesta.

4.4.2 Energetická sieť

4.4.2.1 Elektrická energia

Elektrická sekundárna NN sieť je v obci vzdušná v dĺžke 6 200 m, napojená z VN sústavy do štyroch trafostaníc umiestnených v obci.

V obci je 61 lúčok verejného osvetlenia, ktoré je v prevádzke od zotmenia do úsvitu počas celej noci. Sieť je rozdelená do dvoch čiastkových sietí, z ktorých každá má vlastný regulátor.

4.4.2.2 Plyn

Obec je plne splynofikovaná STL rozvodmi plynu. Celkovo je v obci 5 000 m plynového rozvodu. Plynovú prípojku má v obci zavedených 197 rodinných domov.

4.4.3 Vodovodná sieť

Obec má vybudovaný verejný vodovod v správe obce v celkovej dĺžke 5 000 m s celkovým počtom prípojok 181.

4.4.4 Kanalizačná sieť a vývoz odpadu

Obec nemá vybudovanú kanalizáciu na odvádzanie splaškových vôd. V súčasnosti je proces výstavby kanalizácie vo fáze čakania na finančné zdroje. Kanalizačná sieť bude napojená na ČOV priamo v obci, vo Veľkom Šariši alebo v Haniske pri Prešove.

Vývoz komunálneho a nebezpečného odpadu, separovaný zber plastov a skla vykonáva Marius Pedersen a. s. stredisko Sabinov. Obec realizuje separovaný zber papiera a kovový šrot. Zber nebezpečného odpadu /elektroniky/ realizuje aj H+EKO, s.r.o., Šarišské Michaľany.

4.4.5 Telekomunikačná a informačná sieť

Telekomunikačná sieť je vzdušná a káblová. Obec je napojená na digitálnu telefónnu ústredňu. Obec je pokrytá signálom pre bezdrôtové pripojenie k internetu.

5 STRATEGICKÁ VÍZIA

5.1 Zachovanie kultúrno-historického dedičstva

V obci sa nachádza rímskokatolícky kostol Narodenia Panny Márie z roku 1335, v ktorom v rokoch 2003-2004 prebehla rozsiahla rekonštrukcia.

Prínosy:

- udržanie a rozvoj tradícií – folklór, ľudová tvorivosť a iné
- zvýšenie úrovne poznania a budovania vzťahu k svojej obci
- zlepšenie kvality života obyvateľstva, rozvoj kultúry v obci
- zvýšenie informovanosti obyvateľov o kultúrnych podujatiach a diani v obci
- systematická propagácia pozitívneho imidžu obce

5.2 Výstavba

Strategické ciele:

Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou štruktúrou výroby a rekreácie. Vzniká atraktívne prostredie pre uplatnenie zaujímavých architektonických riešení nového typu vidieckeho bývania, ktoré kladie väčšie nároky na kvalitu bývania, kde hospodárske využívanie pozemku ustupuje do pozadia. Hlavný dôraz by mal byť kladený na zaujímavé architektonické riešenie a celkový prínos novej výstavby pre nový charakter obce s turisticko-rekreačným zameraním.

Informatívne vymedzenie etapizácie výstavby

Prvá etapa výstavby:

- vytvorenie dvoch obytných polygónov, oboch v západnej časti intravilánu v lokalitách „Pod Tanorokom“, a „Telky“
- rozšírenie zástavby v prelukách v intraviláne
- vybudovanie cestných komunikácií v rozšírenej časti intravilánu, vrátane inžinierskych sietí /kanalizácie/
- vybudovanie infraštruktúry k novonávrhovaným obytným polygónom
- modernizácia objektov bývalého poľnohospodárskeho družstva a jeho transformácia na priemyselno-poľnohospodársku zónu

Funkčné usporiadanie územia:

- Územie obce rozvíjať v náväznosti na existujúcu funkčnú štruktúru a komunikačnú sieť.
- Rozvoj obce usmerniť predovšetkým na súčasne zastavané územie.
- Pri novej výstavbe sa prednostne zamerať na rekonštrukciu, resp. prestavbu existujúceho stavebného fondu, zastavanie voľných prelúk a územný plán obce.
- Zintenzívniť využitie územia areálu na menšiu podnikateľskú činnosť.

Výstavbu RD realizovať v súlade so všeobecnými technickými podmienkami vyplývajúcimi s platnej legislatívy.

Mestá a obce v zmysle **zákona č. 369/1990 Zb. v znení zákona č. 453/2001 Z. z.** o obecnom zriadení, môžu spolupracovať na základe zmluvy uzavretej za účelom uskutočnenia konkrétnej úlohy alebo činnosti, na základe zmluvy o zriadení združenia obcí, alebo zriadením, resp. založením právnickej osoby. Predmetom činnosti združenia obcí, ako právnickej osoby, môže byť okrem iného aj miestny cestovný ruch, pričom svojou činnosťou združenie obcí napomáha vytvárať podmienky na plnenie úloh obcí, ako aj úloh vyššieho územného celku.

Zákon č. 453/2001Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a menia a dopĺňajú sa niektoré zákony v tretej časti - Spolupráca obcí v § 20a až § 20f, ktorá rieši formy a zásady spolupráce obcí za účelom uskutočnenia konkrétnej úlohy alebo činnosti na základe zmluvy o zriadení združenia.

Podľa § 4 **Zákona č. 302/2001 Z. z.** o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) samosprávny kraj pri výkone samosprávy sa stará o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov. Pritom najmä (na úseku regionálneho rozvoja):

- a) zabezpečuje tvorbu a plnenie programu sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja územia samosprávneho kraja,
- b) vykonáva plánovacie činnosti týkajúce sa územia samosprávneho kraja,
- c) účelne využíva miestne ľudské, prírodné a iné zdroje,
- d) vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov samosprávneho kraja a rozvoja samosprávneho kraja,
- e) zakladá, zriaďuje, zrušuje a kontroluje svoje rozpočtové a príspevkové organizácie a

- iné právnické osoby podľa osobitných predpisov,
- f) spolupracuje s obcami pri tvorbe programov sociálneho a ekonomického rozvoja obcí,
 - g) podieľa sa na riešení problémov, ktoré sa týkajú viacerých obcí na území samosprávneho kraja,
 - h) rozvíja spoluprácu s územnými celkami a s orgánmi iných štátov,
 - i) vykonáva ďalšie pôsobnosti ustanovené osobitnými zákonmi.

Podľa § 5 **zákona č. 302/2001 Z. z.** o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) samosprávny kraj môže v rozsahu svojej pôsobnosti spolupracovať s územnými a správnymi celkami alebo s úradmi iných štátov vykonávajúcimi regionálne funkcie.

Na základe § 16 **zákona č. 503/2001 Z. z.** o podpore regionálneho rozvoja samosprávny kraj na všeobecný rozvoj svojho územia a zabezpečenie potrieb jeho obyvateľov pri výkone samosprávy najmä:

- a) vypracúva, schvaľuje a pravidelne vyhodnocuje plnenie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja územia samosprávneho kraja, prípadne jeho častí, podieľa sa na ich uskutočňovaní a pravidelne vyhodnocuje jeho plnenie,
- b) vypracúva regionálny operačný program v spolupráci s ďalšími samosprávnymi krajinami, vytvárajúcimi štatistickú územnú jednotku na úrovni druhého stupňa, podieľa sa na jeho uskutočňovaní a pravidelne vyhodnocuje jeho plnenie,
- c) spolupracuje s ministerstvom a ostatnými ústrednými orgánmi, štátnej správy na príprave národného plánu, na príprave sektorových operačných programov, spolupracuje s príslušným ústredným orgánom štátnej správy a s ostatnými sociálno - ekonomickými partnermi, podieľa sa na pravidelnom vyhodnocovaní ich plnenia,
- d) zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj a sociálny rozvoj na území samosprávneho kraja,
- e) obstaráva a schvaľuje jednotlivé rozvojové projekty regionálneho charakteru, podieľa sa na ich uskutočňovaní a vyhodnocuje ich plnenie, vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť,
- f) vypracúva, schvaľuje a vyhodnocuje plnenie jednotlivých programov medzinárodnej spolupráce na regionálnej úrovni a podieľa sa na ich uskutočňovaní,
- g) pravidelne monitoruje a hodnotí rozvoj územia samosprávneho kraja a pravidelne vypracúva správy o hospodárskom rozvoji a sociálnom rozvoji samosprávneho kraja,

- h) zabezpečuje prostriedky v rozsahu svojej pôsobnosti na odstraňovanie nežiadúcich rozdielov na území samosprávneho kraja,
- i) zabezpečuje vzájomnú spoluprácu s ďalšími samosprávnymi krajinami a rozvoj spolupráce s územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov vykonávajúcimi regionálne funkcie pri výkone samosprávy,
- j) môže zriaďovať právnické osoby na podporu regionálneho rozvoja územia samosprávneho kraja, najmä agentúry pre regionálny rozvoj,
- k) vedie evidenciu programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja a obcí,
- l) plní ďalšie úlohy ustanovené osobitnými zákonmi.

V nadväznosti na vyššie citované zákony a ich ustanovenia Prešovský samosprávny kraj v roku 2002 vypracoval **Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja**. Na jeho vypracovaní sa podieľali pracovníci oddelenia regionálneho rozvoja PSK, ktorí svoje návrhy modifikovali a upravili do konečnej verzie po konzultáciách s odbornou verejnosťou, zastúpenou predstaviteľmi regionálnych rozvojových agentúr, BIC a RPIC, SOPK, Živnostenskej komory a reprezentantov tretieho sektora.

Výsledkom dokumentu je materiál, ktorý poskytuje rámec rozvojovým aktivitám v Prešovskom kraji v nasledujúcom období.

5.3 Podpora a rozvoj podnikania

Strategické ciele:

Vytvorenie pozitívneho podnikateľského prostredia zosúladeného s prirodzenými danosťami a možnosťami obce a vývojovými trendmi. Znamená to zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja prostredníctvom ekonomického rozvoja v oblasti služieb, cestovného ruchu, vybudovania športového areálu, v poľnohospodárstve, agroturistike a priemysle. Dobudovanie technickej infraštruktúry a rozvoj ľudských zdrojov.

V priestoroch PD uchovanie priemyselno-poľnohospodárskej zóny a využitie objektov priemyselno-poľnohospodárskej zóny na podnikateľské účely.

5.3.1 Optimalizácia obecnej štruktúry a kvality podnikateľských subjektov v oblasti výroby

Opatrenia:

- intenzívne využívanie podporných programov pre malé a stredné podnikanie
- podpora a zvyšovanie úrovne podnikov v okolí

Predpokladané prínosy:

- príchod zahraničných investícií k zvýšeniu efektivity a kvality výstupov podnikateľských subjektov
- rozvoj efektívnejšieho systému podpory začínajúcim podnikateľom

5.3.2 Posilňovanie sociálneho kapitálu

Opatrenia:

- podpora sociálnych infraštruktúr smerujúcich k zvyšovaniu kvality života
- podpora využitia miestneho potenciálu na sociálno-ekonomický rozvoj (cestovný ruch, kultúra, prírodné zdroje a rozvoj MSP)

Predpokladané prínosy:

- spôsobilosť obce úspešne implementovať programy rozvoja
- možnosti využívania finančných prostriedkov z EÚ
- konkurencieschopnosť pri využívaní miestneho potenciálu

5.4 Poľnohospodárstvo a vidiecky rozvoj

Strategické ciele:

Dosiahnutie konkurencieschopnosti.

Skvalitnenie životných podmienok obyvateľov s dôrazom na vytváranie zdravého životného prostredia. Zapojenie poľovníckeho združenia do projektov EÚ – ochrana pôdneho fondu, Oživiť poľnohospodárstvo a vytvoriť nové možnosti aj pre spracovateľský priemysel.

5.4.1 Zabezpečenie racionálneho obrábania PPF

Opatrenia:

- zabezpečenie preverenia bonity pôdy z hľadiska výrobných konkurencieschopnosti
- vysporiadanie vlastníckych vzťahov s pôdou
- zabezpečenie racionálneho využívania PPF
- návrh na racionálnu dotačnú politiku

Predpokladané prínosy:

- racionálne využitie pôdy
- odstránenie neefektívneho PPF
- odbúranie neefektívnej poľnohospodárskej výroby

5.4.2 Podpora dynamického rozvoja prvovýroby

Opatrenia:

- podpora modernizácie a technologickej inovácie prvovýroby
- podpora zavedenia medzinárodných noriem kvality (ISO 9001 – normy EÚ)
- podpora vzdelávania pracovníkov v poľnohospodárskom sektore

Predpokladané prínosy:

- zvýšenie produktivity práce a kvality potravín
- dosiahnutie konkurencie schopnosti s EÚ a výrobných intenzít
- znižovanie výrobných nákladov

5.4.3 Ochrana PPF

Opatrenia:

- zvyšovanie ochrany PPF pred povodňami a záplavami
- znižovanie znečistenia pôdy a vody z poľnohospodárskej výroby
- znižovanie pôdnej erózie

Predpokladané prínosy:

- stabilizácia hospodárenia na pôde
- zvýšenie ochrany majetku
- zabezpečenie ekologickej čistoty a kvality životného prostredia

5.4.4 Rozvoj turizmu a agroturizmu vo vidieckom priestore

Opatrenia:

- vybudovanie agroturistického zariadenia zameraného na chov koní v areáli bývalého PD
- zvyšovanie vedomia vidieckeho obyvateľstva na využívanie jestvujúcich stavieb, budov na vidieku
- realizácia privátneho ubytovania za účelom rozšírenia turistiky v obci
- prevádzkovanie salaša a rozšírenie chovu oviec
- zabezpečenie marketingu, propagácia vidieka – vidieckeho turizmu a agroturizmu
- zabezpečenie dotačnej politiky štátu na budovanie agroturistických zariadení

Predpokladané prínosy:

- efektívne využívanie vidieckej krajiny pre domácich a zahraničných hostí
- zvyšovanie príjmov obyvateľov
- stabilizácia osídlenia vidieka

5.4.5 Budovanie systému verejnoprávnych partnerstiev v oblasti agroturistiky na miestnej, regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni

Opatrenia:

- vytvorenie inštitucionálneho rámca pre vzájomnú kooperáciu všetkých relevantných partnerov v oblasti regionálneho rozvoja (štátna správa, samospráva, okolité obce, tretí sektor, podnikateľská sféra a profesijné združenia)

Predpokladané prínosy:

- rozvinutá a účinná cezhraničná spolupráca, realizácia systému partnerských obcí, v zahraničí, úspešné získavanie finančných prostriedkov v oblasti regionálneho rozvoja

5.5 Vzdelávanie a školstvo

V obci sa nachádza školské zariadenie, v ktorom prebieha výučba na úrovni 1. stupňa. Budova bola dostavaná v roku 1934. V súčasnosti v nej študuje 28 žiakov.

V obci je aj predškolské zariadenie, ktoré sídli v budove OcÚ. Dostavané bolo v roku 1972 a v súčasnosti sa v ňom vychováva 27 detí.

Opatrenia:

- prístavba ZŠ k budove MŠ
- úprava školského dvora v areáli
- výmena okien v západnej časti budovy MŠ
- výmena radiátorov v budove MŠ
- rekonštrukcia sociálnych zariadení MŠ

Strategické ciele:

Dosiahnuť kompatibilitu vzdelania a kvalifikácie s požadovanou úrovňou EÚ. Cieľavedomé a kontinuálne prepojenie medzi dopytom na trhu práce v danej lokalite.

5.5.1 Rozvoj vzdelávania

Opatrenia:

- zapojenie relevantných partnerov do procesu vzdelávania (ÚPSVR, zamestnávateľia)
- podpora rozvoja vzdelávania cez rekvalifikačné kurzy
- dôraz na podporu komunitného rozvoja v obci

Predpokladané prínosy:

- vytvorenie možnosti na zvyšovanie a rozširovanie kvalifikácie obyvateľov
- mnohostranné vzdelanie obyvateľov v záujme zvýšenia kvality ich života

5.5.2 Zvýšenie vzdelanostnej úrovne

Opatrenia:

- vytváranie možnosti pre intenzifikáciu prípravy detí zo sociálne znevýhodneného prostredia predškolského veku na vstup do školských zariadení
- vytvorenie legislatívnych podmienok pre celodenný pobyt žiakov zo sociálne nevýhodného prostredia v sociálne podnetnom prostredí
- presadenie rešpektu voči zákonom upravujúcim povinnosti rodičov v oblasti vzdelávania detí

Predpokladané prínosy:

- zníženie sociálnej zaťažnosti regiónu
- zníženie podielu nevzdelaných a nekvalifikovaných obyvateľov

5.6 Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Strategické ciele:

Vybudovanie funkčnej sociálnej siete a systém financovania. Príprava ľudských zdrojov v súlade s potrebami regiónu a zlepšenie zdravotného stavu populácie.

Sociálnu otázku riešiť po dohode s okolitými obcami, zabezpečiť systém pestúnskej starostlivosti o starých a prestarnutých občanov v ich domácom prostredí v obci.

5.6.1 Zvýšenie kvality sociálnych služieb

V obci nie je zdravotné stredisko, ani lekárň. Vzhľadom na relatívne malý počet obyvateľov obce sa so zriadením vyššie uvedených zariadení neuvažuje.

Opatrenia:

- spracovanie štandardov kvality a finančnej náročnosti služieb
- vybudovanie domova nádeje alebo jeho zriadenie v už jestvujúcom budove - bývalej osvetovej besedy na súp.č. 97.

Predpokladané prínosy:

- spokojnosť prijímateľov služieb
- zvýšenie životného štandardu a kvality života občanov

5.6.2 Dosiachnutie aktívnej účasti na starostlivosti o zdravie

Opatrenia:

- zlepšiť prístup občana k informáciám o ochrane zdravia

Predpokladané prínosy:

- prostredie podporujúce rozvíjanie zdravého životného štýlu občana

5.7 Kultúra, šport, voľný čas, vonkajšie vzťahy

Strategické ciele:

Udržiavanie a rozvoj kultúrnych akcií v obci pre občanov, ale aj návštevníkov obce.

Cieľom je aj zatriktívnenie obce, čím by obec pritiahla pozornosť obyvateľov susedných obcí a perspektívne dokázala vytvoriť sezónne pracovné ponuky pri zabezpečení služieb pre návštevníkov.

Obec a jej okolie môžu osloviť rôzne skupiny návštevníkov. Svojim rozvojom a využitím daností, môžu značne zvýšiť turistický potenciál riešeného územia.

Nasledujúca časť kapitoly je zameraná na zhodnotenie, návrh a doporučenia produktov realizovateľných v riešenom území s využitím v letnom i zimnom období a s celoročným využitím.

Odporúčania, návrhy:

Vzhľad obce je jedným z najvýznamnejších faktorov, ktorý ovplyvňuje dojem turistu a zanecháva príjemný alebo negatívny zážitok. Upravené záhrady, udržiavané fasády objektov s ich okolím vyvolávajú u turistu, ale aj u bežného návštevníka už pri prvom kontakte s obcou príjemný pocit, ktorý môže mať kladný vplyv na jeho dĺžku pobytu, frekvenciu pobytov v obci či odporúčenia známym. Preto sa odporúča:

- skrášľovať a udržiavať čistotu verejných priestranstiev
- vypracovanie architektonickej štúdie centra obce
- prestavba centra obce
- na vybraných miestach v areáli ZŠ a MŠ vytvoriť jednoduché komplexy pre detské hry a aktivity
- výmena oplotenia v areáli futbalového ihriska
- výstavba tribúny v areáli futbalového ihriska
- vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod futbalovým ihriskom
- vybudovanie polyfunkčného ihriska v areáli ZŠ
- zriadenie klubu mladých v suteréne budovy OcÚ
- zriadenie kancelárie pre DHZ v budove hasičskej zbrojnici
- zriadenie miestnej knižnice v budove hasičskej zbrojnici
- rekonštrukcia fasády na spoločnej budove miestnej knižnice a hasičskej zbrojnice
- vnútorné úpravy spoločnej budovy miestnej knižnice a hasičskej zbrojnice
- zriadenie odдыхovej zóny v lokalite Vinica vo forme lesoparku
- vyhradenie priestorov na pochovávanie do zeme na miestnom cintoríne
- rekonštrukcia budovy ZŠ na zriadenie kultúrneho domu
- rekonštrukcia školského bytu na zriadenie OcÚ

5.8 Rozvoj infraštruktúry

Celkové úlohy bude potrebné orientovať na potreby obce pri zabezpečení výstavby kanalizácie, na skapacitnenie dopravy a odstraňovanie bodových a smerových závad v cestných komunikáciách a rekonštrukciách miestnych komunikácií. Súčasne bude nutné vytvárať podmienky pre rozvoj podnikania v obci, vytvoriť opatrenia na stabilizáciu pracovných miest, pre vytváranie nových pracovných miest a pre celkový rozvoj ľudských zdrojov v obci.

5.8.1 Rozvoj cestnej infraštruktúry

Opatrenia:

- po dobudovaní kanalizácie komplexná rekonštrukcia miestnych komunikácií

- dobudovanie chodníkov po dokončení výstavby cestných komunikácií na miestach, kde je k tomu dostatočne široký priestor
- vybudovanie cestných komunikácií v nových obytných polygónoch
- po dobudovaní kanalizácie, spevnenie obecných kanálov a stôk
- zabezpečenie trvalo udržateľnej mobility a zlepšenie životného prostredia v obci

Predpokladané prínosy:

- zníženie nezamestnanosti
- zníženie prepravných časov
- zlepšenie životného prostredia (zníženie množstva exhalátov a plynov v ovzduší, zníženie prašnosti a hluku)
- zníženie miery zdravotných rizík obyvateľov a ich dôsledkov
- mobilita turistov a domácich obyvateľov
- zníženie rizika nehodovosti
- zvýšenie počtu rekreatantov

5.8.2 Rozvoj energetickej infraštruktúry a úspora elektrickej energie a plynu

Opatrenia:

- znižovanie spotreby energie a zvyšovanie účinností energie
- posilnenie vedenia a vybudovanie nových TS podľa potreby
- znižovanie strát a zvyšovanie spoľahlivostí sietí
- zvýšenie informovanosti a vzdelávania obyvateľov o úsporách energie
- komplexná rekonštrukcia miestneho rozhlasu
- výmena žiaroviek miestneho osvetlenia za úspornejšie

Predpokladané prínosy:

- zlepšenie vybavenosti obce, výstavba 6 bytového nájomného domu, efektívne využitie investícií pre rozvoj obce
- zvýšenie atraktivity obce pre podnikanie a agroturistiku
- posilnenie koncových odberných miest v elektrickej sekundárnej sieti

5.8.3 Rozvoj vodohospodárskej infraštruktúry

Voda je na území katastra obce špecifickým fenoménom. Po prietržiach mračien alebo dlhotrvajúcich intenzívnych dažďoch postihujú obec pravidelne pomerne rozsiahle záplavy, ktoré spôsobujú značné škody na majetku obce a jej občanov. Záplavy sú dvojakého charakteru: západnú časť obce Pod Tanorokom zaplavujú vody stekajúce z polí nad obcou a vo východnej časti sa vďaka tvaru svojho koryta pravidelne vylieva Dzikovský potok. Riešeniu týchto problémov kladie obec absolútnu prioritu.

Opatrenia:

- regulácia Dzikovského potoka na kritických úsekoch
- vybudovanie protipovodňovej ryhy v západnej časti katastra
- pravidelné prečisťovanie koryt všetkých vodných tokov v katastri obce
- vybudovanie kanalizačnej siete a ČOV
- komplexná rekonštrukcia vodovodnej siete s riešením nového vodného zdroja
- výmena hydrantov
- pravidelná údržba vodovodnej siete
- zlepšenie kvality podzemných i povrchových vôd, zníženie potenciálneho ohrozenia vôd

Predpokladané prínosy:

- vytvorenie podmienok pre ekonomickú stabilizáciu rozvoja obce
- zvýšenie atraktivity obce pre podnikanie
- znižovanie znečistenia podzemných a povrchových vôd
- vytvorenie pracovných príležitostí pri budovaní infraštruktúry

5.8.4 Rozvoj telekomunikačnej a informačnej infraštruktúry

Opatrenia:

- zvýšenie ponuky telekomunikačných, hlasových a dátových služieb pre spojenie vnútroštátne i zahraničné
- zavedenie moderných informačných technológií
- transformácia vzdušnej telekomunikačnej siete na podzemnú
- pokrytie obce signálom internetu
- posilnenie signálu STV 1

Predpokladané prínosy:

- zvýšenie atraktivity obce pre podnikanie, cestovný ruch a investorov, vyššia účinnosť propagácie a reklamy
- rozvoj obchodovania, vytvorenie nových pracovných príležitostí
- zapojenie podnikateľského, neziskového sektoru a občanov do rozvoja obce
- zlepšenie vybavenosti obce

5.9 Životné prostredie

Strategické ciele:

Ochrana a skvalitňovanie životného prostredia. Vybudovanie vysokej kvality ŽP, ktorá je prirodzenou a neoddeliteľnou súčasťou rastu kultúry života a ekonomických aktivít obyvateľov

5.9.1 Ochrana a racionálne využívanie vôd

Opatrenia:

- vybudovanie kanalizačnej siete
- zlepšenie kvality povrchových tokov a podzemných vôd
- ochrana a údržba vodných zdrojov, preventívne čistenie vodných tokov a brehových porastov
- prevencia znečisťovania vývozu odpadkov do voľnej prírody

- zabezpečenie protipovodňovej ochrany územia
- úprava existujúcej a výstavba nekrytej dažďovej kanalizácie, priepustov, vydláždiť a spevniť prírodným kameňom

Predpokladané výnosy:

- zníženie miery zdravotného rizika obyvateľov
- zlepšenie stavu životného prostredia
- dosiahnutie dobrej kvality povrchových a podzemných vôd
- predchádzanie povodňiam

5.9.2 Minimalizácia vzniku odpadov, ekologické nakladanie s odpadmi

Opatrenia:

- znižovanie produkcie odpadov
- zvýšenie podielu separácie odpadov a zhodnocovania separovaných odpadov
- organizované a ekologické odstraňovanie odpadov
- propagácia metód moderného odpadového hospodárstva

Predpokladané prínosy:

- znižovanie produkcie odpadov
- maximálne zhodnocovanie odpadov
- znižovanie rizík nebezpečných odpadov

5.9.3 Ochrana a racionálne využívanie pôd

Opatrenia:

- zabezpečenie protieróznej ochrany pôd
- prevencia kontaminácie a eliminácia kontaminovaných pôd
- zvyšovanie prirodzenej úrodnosti pôd

Predpokladané prínosy:

- znižovanie rizika pôd eróziou
- predchádzanie kontaminácie

- zvyšovanie úrodnosti pôd

5.9.4 Ochrana ovzdušia

Opatrenia:

- znižovanie objemu znečisťujúcich látok produkovaných do ovzdušia.

Predpokladané prínosy:

- zlepšenie emisnej situácie v ovzduší.

5.9.5 Environmentálna osвета, výchova a vzdelávanie

Opatrenia:

- rozšírenie a skvalitnenie environmentálnej výchovy a vzdelávanie v školskom systéme i mimo neho,
- podpora osvetu a záujmu širokej verejnosti v problematike ochrany a skvalitňovania životného prostredia,
- zjednodušenie prístupu obyvateľov ku komplexným informáciám o stave životného prostredia v obci.

Predpokladané prínosy:

- dosiahnutie efektívneho systému environmentálnej výchovy a vzdelávania v školách,
- zvýšenie informovanosti obyvateľov a ich zapojenie do ochrany životného prostredia.

Záver

V súčasnosti v Slovenskej republike prebieha proces transformácie ekonomiky a spoločnosti a vytvorenie potrebného inštitucionálneho rámca na prevzatie, implementáciu a uplatňovanie pravidiel EÚ. Pre tieto zámery bolo potrebné zmapovať a vytýčiť socio-ekonomické a environmentálne rozvojové ciele a priority obce.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Gregorovce vychádza z aktuálneho Národného rozvojového plánu SR a z Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja.

Tieto plány tvoria základný rámec pre budúce projekty v oblasti znižovania disparít medzi jednotlivými obcami a územnými celkami v rámci EÚ.

Hlavným cieľom tohto dokumentu je trvalo zlepšovať kvalitu života občanov a sociálnu súdržnosť obce, najmä vytvoriť podmienky pre ekonomický rozvoj a tvorbu pracovných príležitostí a presadzovať koncept trvalo udržateľného rozvoja.

Zámerom PSHR je aj pripraviť a definovať podmienky pre vnútorný trvalo udržateľný rozvoj obce a mikroregiónu. PSHR by mal svojou existenciou podporiť zmenu v lokálnom myslení a hodnotových orientáciách občanov žijúcich na území obce.

PSHR bol schválený uznesením OZ č.86/2007 dňa 8.11.2007.

Antónia Demeterová
starostka obce

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Antónia Demeterová".